

סיכום דיון מתאריך:	20.6.16	סימוכין:	סיכום פגישה באגף מורשת 20.6.16
הנושא:	שימור מבני ציבור בהתיישבות - בחינת פרויקטים במסגרת תכנית מורשת		
נוכחים:	ליאורה בארי אלדן, אסף שקד ונעמה וייס דוידוביץ'		
העתקים:	נוכחים, ראובן פינסקי, זאב טמקין		
מקום:	אגף מורשת משרד ראש הממשלה	רשמה:	נעמה וייס דוידוביץ'
		תאריך הפצה:	

מס'	החלטה/נושאים לטיפול	באחריות	תאריך יעד
1.	לצורך גיבוש רשימה של 20 מבני מורשת מייצגים במרחב הכפרי, נבחנים תחילה פרויקטים שהוגשו במסגרת תכנית המורשת של אגף מורשת במשרד ראש הממשלה. מטרת הפגישה הינה לימוד והערכה של פרויקטים אשר מומש הסיוע שניתן במסגרת התכנית ונחשבים כ"סיפורי הצלחה" מול אלו שהתקציב לא מומש והאם ידוע מהן הסיבות לכך.		
2.	בעבר ניתן היה לחתום על הסכמים ולתקצב את הפרויקטים רק דרך המועצות האזוריות / מקומיות והיה קושי לתקצב ישירות את היישוב / האגודה, מה שגרם הרבה פעמים ליצירת מחסום ביניהם. כיום ניתן להעביר את הסיוע הכספי ישירות ליישוב / אגודה דרך חמ"ת /או המועצה לשימור אתרים.		
3.	הוצגו מספר מקרים:		
	א. בית טרומפלדור - התקציב שניתן (5 מיליון ₪) לא מומש מכיוון שקיבוץ תל יוסף, שבשטחו המבנה, החליט שלא לקדם את הפרויקט בהעדר הסכמות עם מכון שיטים.		
	ב. בית גורדון - לא צלח מכיוון שעד היום לא נחתם חוזה בין קיבוץ דגניה לאגף מורשת (דרך החמ"ת).		
	ג. הבית הגדול במשמר העמק - נכנס לרשימת הפרויקטים שיקבלו מימון במסגרת תכנית המורשת. במבנה מתוכננים מוזיאון מורשת ובניין משרדים.		
	ד. בית אוסישקין - מנוהל ע"י החברה להגנת הטבע ולא קודם עד היום.		
	ה. אתר נחאביר בבארי - מיזם של הקק"ל, לא צלח בשל אי שיתוף פעולה עם משרדי הממשלה.		
	ו. בית חנה סנש - נחשב לסיפור הצלחה, המימון עובר דרך החמ"ת והמועצה לשימור אתרים.		
	ז. חדר אוכל בקיבוץ ניר עוז - תכנית מורשת מסייעת בהפיכת המבנה למוזיאון לתולדות החקלאות. המבנה אמנם אינו בעל ערך שימורי גבוה אך השימוש בו עונה על התנאים לשימור.		
	ח. בית בורוכוב במשמר הנגב - מעוניינים לשקם ולהפוך לגלריה לאומנות. המבנה מיוחד אך השימוש אינו עונה על תנאי תכנית מורשת.		
4.	הושמה תשומת לב לבחון גם את הפרויקטים שהוגדרו במסגרת פרויקטי		

		הצלה, אם כי הם ברמה של שימור המבנה ולא לשם השמשתם.	
5.		לדעת ליאורה המוטיבציה והמודעות של התושבים הם גורם משמעותי ביכולת להתגבר על חששות התושבים מפני שינוי, לשימושים ציבוריים המוטיבציה לרוב נמוכה ולא קיימת מספיק מודעות לערך השימור של מבנים אלו.	
6.		הפרויקטים שהוגשו במסגרת תכנית מורשת היו לאו דווקא המבנים הגדולים בהתיישבות, אלא יותר בתי הראשונים / בתים קטנים. חדרי האוכל, בתי העם ובתי הספר הם הגדולים ולרוב הם גדולים מידי בשביל ל"ספר את המורשת". החשיבות שלהם באה לידי ביטוי יותר מבחינת תפקודם, מיקומם וכחלק ממרקם היישוב.	
7.		הומלץ לבחון חלוקה נוספת של המבנים לפי גודלם ולפי קבוצות אלו להתאים / להציע שימושים אפשריים.	
8.		הומלצה מטריצה לבחינה לפי היבטים השונים לשם יצירת ארגז הכלים: גודל ומיקום קנ"מ קטן ←-----→ קנ"מ גדול פריפריה ←-----→ מרכז תכנון בית בודד ←----- מוקד זמנות -----→ מרקם משפט בעלות ←-----→ מסחרי פרוגרמה "מחוץ לקופסא" ←-----→ שימושים מוגדרים	